

5 jaar Onument: Mijmerwandeling op de site van Hoog-Kortrijk

In 2026 bestaat het Onument Hoog Kortrijk 5 jaar. Naar aanleiding van deze verjaardag zetten Stad Kortrijk en crematorium Uitzicht niet alleen het Onument maar de hele omliggende site en de begraafplaats centraal. Op zaterdag 13 juni gebeurt dat met een bijzondere Onumenthappening in de vorm van een begeleide mijmerwandeling, met ruimte voor theater, muziek en poëzie.

Een onument

‘Onument’ is een term die psychiater Uus Knops bedacht voor een reeks ingetogen ingrepen in het landschap, ontworpen door landschapsarchitect Bas Smets. Ze ontstonden als antwoord op de coronapandemie, als plekken waar verlies een plaats krijgt in de publieke ruimte.

Vandaag zijn er zes Onumenten in België: in Kortrijk, Gent, Lommel, Aarschot, Brussel en Leuven. Elk Onument is uniek en afgestemd op zijn omgeving, maar samen vormen ze een herkenbare familie.

De naam is bewust gekozen: lichter en minder zwaar dan ‘monument’. De open ‘O’ staat symbool voor verbinding en maakt het woord toegankelijk in de drie landstalen.

Een plek voor rust en ontmoeting

Het eerste Onument werd in 2021 in Kortrijk gerealiseerd. Het is een plek die herinnert aan de coronaslachtoffers, maar tegelijk openstaat voor iedereen die met verlies te maken krijgt.

In tegenstelling tot klassieke monumenten, die vaak verbonden zijn aan vaste rituelen, is een Onument een open plek. Vrij toegankelijk, zonder opgelegd gebruik. Het nodigt uit

tot stilte, maar evenzeer tot ontmoeting.

Het Onument bestaat uit een cirkelvormige ingreep in het landschap, opgebouwd uit gebogen betonelementen die als een onvolledige kring in de grond verankerd zijn. De vorm is bewust onaf, alsof delen ontbreken: een subtiele verwijzing naar verlies en afwezigheid. Tegelijk biedt de cirkel een plek om te zitten, te kijken, te spreken of gewoon even stil te zijn. In 2025 werd het Kortrijkse Onument genomineerd voor de Prijs Publieke Ruimte 2025 in de categorie 'landelijk'.

"Vijf jaar geleden was Kortrijk de eerste stad in Vlaanderen en België die een Onument plaatste. Dat past binnen onze visie om begraafplaatsen stap voor stap om te vormen tot begraafparken, waar naast rouwen ook plaats is voor beleving en ontmoeting. Op deze site komen kunst, landschap en herinnering samen, met werken zoals De Tombetafel en Groot Gebonden Marmer van Paul Van Rafelghem en de Bazuin van Johan Tahon. Ook het ontwerp van het Onument zelf is doordacht: de marmeren zitbank verwijst naar onsterfelijkheid en puurheid, en maakt het tegelijk tot een plek waar mensen echt kunnen samenkomen."

Wout Maddens, schepen van Begraafplaatsen

Site Hoog Kortrijk

Het Onument ligt op de begraafplaats van Hoog Kortrijk, een bijzonder ontwerp van de internationaal gerenommeerde stedenbouwkundigen Bernardo Secchi en Paola Viganò.

Zij ontwierpen geen klassiek kerkhof, maar een landschap dat zich als een tapijt ontvouwt in de helling en geleidelijk overgaat in de omliggende velden en waterpartijen. De begraafplaats leest als een open park, waarin afzonderlijke elementen een plek krijgen in het geheel. Of, zoals Secchi het benaderde: een begraafplaats als beeldenpark, ingebed in het landschap.

Op de site vind je ook verschillende kunstwerken. Onder meer aan de vijver rust de marmeren sculptuur *Groot Gebonden Marmer* van Paul Van Rafelghem. Vlakbij het

crematorium staat de Bazuin van Johan Tahon, die sinds 2023 over de vallei uitkijkt.

Vijf jaar Onument

Om vijf jaar Onument te vieren nodigt de Stad Kortrijk en crematorium Uitzicht bezoekers uit, op zaterdag 13 juni, voor een begeleide wandeling langs verschillende plekken op en rond de site van Hoog-Kortrijk. Het programma brengt verschillende kunstvormen samen:

- **19.00 uur** – Familietheater *Kintsugi* (vanaf 9 jaar) door Compagnie Krak aan De Bazuin
- **20.00 uur** – Muziek van Berlinde Deman aan het Onument
- **21.15 uur** – Poëzie en muziek door Peter Verhelst & Mattias De Craene
- **22.30 uur** – Voorziene einde

De avond start om 18.45 uur aan De Bazuin (Ambassadeur Baertlaan 5, Kortrijk). Van daaruit worden bezoekers begeleid langs de verschillende locaties. Inschrijven is gratis en kan via kortrijk.be/onument.

Bevoegd

Wout Maddens

schepen van Stadsvernieuwing

wout.maddens@kortrijk.be

[0474922282](tel:0474922282)

Kopieer link

<https://pers.kortrijk.be/266732-5-jaar-onument-mijmerwandeling-op-de-site-van-hoog-kortrijk/>